

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XII

Reus Diumenge 7 de Mars de 1897

Núm. 3,211

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. P.as. 1
6 provincies trimestre. P.as. 3'50
Extranger y Ultramar. P.as. 7
Anuets, a preus convencionals.

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals
llibrerías d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallorá, plassa Sant Jaume, 2.
No's retornan los originals encara que no's publicuin.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, 7 (PORXOS)

GRANS CRIADERS DE CEPS AMERICANS

E HISPANO-AMERICANS

EN
Montmeló, Paréts, Montornés y Moncada

25 hectàrees de Plantacions

VIUDA Y NEBOT DE ANTON DELMAS

Propietaris, viticultors, provehidors dels principals Centres, comarcas agrícoles, viviers
oficials y particulars del Extranger, Peninsula y Balears, premiats ab gran diploma de
mérit en lo Concurs vitícola de Badalona de 1892. Representació en totes las provin-
cias d'Espanya.

Demànís lo Catálech General núm. 9 de 1896-1897.

Empelts.—Barbats.—Estacas.—Seleccions perfectas.—Autenticitat
garantidas.—Pera telegramas: ANTON DELMAS, Barcelona

V. Y NEBOT DE

DIRECCIÓ GENERAL
Ponent, 61, Barcelona

SUB-DIRECCIÓ
Mar, 46, Valencia

GUANOS PERA TOTS LOS CULTIUS

GUANO DELMAS CONCENTRAT

FABRICA A BARCELONA Y VALENCIA

Nostres GUANOS han obtingut, y obtenen cada dia més, un éxit extraordinari en las
regions de major importancia agrícola. Contenen tots los elements essencials que las
plantas necessitan y en la forma més convenient pera sa assimilació, enrobustint pode-
rosament las plantas, donánlosi una gran resistencia sobre las enfermetats que pesan
sobre ellas, augmentant lo rendiment d'un mode sorprendent.

Classificació del guano DELMAS

«Guanó Delmas».—Arrós.—Adob complet é intensiu, especial pera 'l cultiu del arros.
«Guanó Delmas».—Cereals.—Adob complet é intensiu pera 'l cultiu de Cereals, Pa-
tatas, Hortalissas, Afuls, etc.
«Guanó Delmas».—Vinyas.—Taronjers.—Especial pera 'l cultiu de las vinyas, taren-
jers y de tots los arbres.

Garantisém la composició de nostres Guanos sobre factura.

ANTON DELMAS

REPRESENTANT EN LA PROVINCIA DE TARRAGONA

Pere Fábregas, carrer S. Joan, 28 primer.—Reus.

SE RETRATA FOTOGRAFO

TOTS LOS DIAS, FESTIUS Y
LS LABORABLES A PE-
TICIO.

NOVAS FOTOGRA-
FIAS EN CO-
LORS.

OPERA tots

LOS DIUMENGES.

Passaig de Mata, 12,

REUS

Dias de despalg tots los festius.

SECCIÓ DOCTRINAL

Crónica y critica

Es tant lo que interessan al país las actuals gue-
rras colonials, y tant lo que nos dol que no's busqui
una causa honrosa que sens mermar lo prestigi de las
armas espanyolas y 'l valor del soldado castellano, que
ab tot y acabar per fernos pesats, no podém resistir á la
tentació de parlarne, y posar en evidencia, ab tota la
fersa de las nostras conviccions, la lleugeresa ab que,
en cuestió de tanta importancia, venen obrant los nos-
tres governants y segueixen parlantne los qui ab la
ploma á la mà, pretenen, omplint cuartillas desfacer
los entuerros dels insurrectes, del poble dels Estats
Units, y de tots los pobles de las quatre parts del mon-
cas de que atentin també á la integritat nacional.

Tret de las empresas mercantils que explotan al-
gun diari, y la premsa ministerial, contadas son ja
las publicacions que s' aguantan en la aguda tesitura
patriotera del primer any de la guerra; á la major
part, las continuas arribadas de joves inutilizats per
tota la vida y las riudadas d' or que continuament á
Cuba s' envia, los ha posat enteniment; pero aixó no
obsta pera que n' hi hagi a'gún que perseveri encara
en proposar que s' porti la guerra al cor dels Estats
Units pera no parer fins á conseguir plantar en lo ma-
teix capitol de Washington la siempre gloriosa ban-
dera gualda y roja.

Ahir per ahir, lo Diario del Comercio, de Tarrago-
na, publica un article, que perque 's vegi be porta 'l
titul ab lletres de pam,—está clar, fora llástima que 's

llegís—que proposa,—ca, poca cosa,—enviar als Es-
tats Units un ultimatum, pera que impideixi las expe-
dicions filibusteras, pues de lo contrario,—deixém que
ho digui ell, que en soldat fa mes honch,—Espanya
responderá como corresponde á su honor y decoro para
sostener sus derechos y su honra nacional.

«Eh! ¿qué 'ls sembla?»

Y pot ser vostés creuran que 'l citat article es d'
algun ilustre estadista que ab son escrit se preocupa
per la sort d'Espanya; que es d' en Castelar, ó d' en
Cánovas ó d' algun altre dels grossos.

Dónchs, no, senyors; firma 'l article un tal Arturo
Carbonell; vehi de Poboleda, desde ahont potser no
arribarán los seus patriótics consells al govern de Ma-
drid, pera que, portats á la práctica, poguessin encara
evitar la deshonra d'Espanya, perque, clar está, ell ho
diu, si no s' envia 'l «ultimatum», ¡pobre honor nacio-
nal, com quedará!

No podemos aguantar ya tantas humillaciones (llás-
tima que 's refereixi á la dels Estats Units, que si alu-
dis á las del Govern, estaria mes posat en rahó) y en
proba de que no las podém aguantar, diu ell, que las
gloriosas y venerandas cenizas de Pelayo, Gonzalo de
Córdoba, el Cid Campeador y muchísimos otros esforza-
dos capitanes seguramente han de moverse de ira y de
furor, pugnando por salir de sus urnas funerarias y si
pudieran tomar forma y vida, indudablemente que ven-
garian noblemente á su madre España, de los inicuos ul-
trajes y las intrusiones aventureras de los Estados-
Unidos.

Lo treure a cuento las cendras d' aquells heroes
legendarios dels rudimientos de Historia de España
declarados de texto por Real Orden, nos donava motius
á creure si tot alló del «ultimatum» era dit en broma
ó mofa, pero á última hora nos ha vingut á rectificar
nostra creencia, la noticia de que 'l senyor Carbonell,
autor del article, obrant de conformitat ab lo patriotis-
me de son escrit y condolentse de la sort d' una mare
desconsolada á qui la última lleva li robava son
únic fill y sostent, ha cobert plasse per ell, y per ell
se 'n va voluntari á la guerra.

Y si aixó es veritat, retirém tot lo que hem dit, y
oferim al senyor Carbonell nostres respectes.

Sentada nostra opinió contraria á la ingerencia d'
un Estat en los assumptos propis de l' altre, pero no ab
l' exclusivisme de trobarho mal fet quan no 's tracta d'
Espanya, cal fixar la atenció en la manifesta contra-
dicció en la manera com aprecian los periódichs repre-
sentants y directores á la vegada de la opinió nacional
la cuestió de Cuba respecte als Estats Units, y la tres-
cendental de Creta, en lo que afecta á la intervenció
de las potencias europeas.

Per tothom es conegut los treballs que per la gent

de la política s' han fet y la propáganda imprimida,
ara mes que may, per aquella premsa, ab l' objecte
d' alcansar de las grans nacions d' aquest continent la
otorgació a favor d' Espanya del nom y drets de potén-
cia europea, y tot ¿perqué? Res de seguir la conducta
aventurera dels Estats Units; Espanya, la envejada ca-
tegoria de gran potencia no la emplearia mes que per
actuar, aixó sí, ben desinteressadament, de... *Pepa la
frescachona*, y quina ocasió ara ab los assumptos de
Creta pera fernhi de las nostras.

Podém trobar no prou cortés que Mack Kinley en lo
seu mensatge presidencial parli ab vaguetat y molt in-
directament el tractar de las relacions ab Espanya, pe-
ro per altra part, no tenim vergonya 'ls espanyols d' es-
tar allunyats del concert europeu y no poguer ficar-se,
al costat de las potencias, á arreglar ó desarrreglar las
cuestions de las petites nacionalitats.

Y no estém lluny encara de que mentres per un
costat recriminarem als Estats Units de ingerirse en los
assumptos d'Espanya, Espanya enviará alguns corasats
á las ayguas de Creta pera que portant la seva repre-
sentació, imprimeixi quelcom de la seva voluntat en
la resolució que haurá de tenir l' actual conflicte en-
tre Grecia y Turquia.

Y allavors esterém en caràcter.

En caràcter d' andalús.

Samos y Creta

Las grans potencias europeas se proponen aplicar á
la isla de Creta una autonomia idéntica á la establerta
á la isla de Samos. Lo régimen polítich d' aquesta isla
es lo següent:

A consecuencia d' haverse sublevat los habitants
de la isla de Samos, lo sultá Mahmoudi, per instiga-
cions de las tres potencias que s' havia unit en aque-
lla época en favor de la Grecia, expedí una ordre que
fou ratificada per un protocol firmat á Londres lo 11
de desembre de 1832.

Aquesta ordre del sultá, cual execució garantiza-
ren Fransa, Inglaterra y Russia, disposá que la isla de
Samos se constituís en un principat, divent ser lo
prímcep de nacionalitat grega y nombrat per lo sultá,
del que es tributaria la isla per la suma de 300.000
piestras (67.000 pessetas).

Lo prímcep de Samos governa ajudat per un Se-
nat, compost de representants de las quatre provincias
en que está dividida la isla. Lo govern otomá pera res-
intervé en la administració de Samos, que es comple-
tament autónoma.

(Los cónsuls de totes las grans nacions representan
prop del prímcep á sos respectius païssos: Inglaterra,

Fransa, Alemanya, Austria Hungria, Espanya, Grecia, Països Baixos, etcètera.

Lo prímpcep que regna en la actualitat s' anomena Esteve Musurus. La isla te 50 000 habitants. Son pressupost puja á 698.000 pessetas próximament. En aquesta cantitat están inclosas 24.000 pessetas que importa la llista civil y las 67.000 que s' pagan al sultá.

Hermós país lo de Samos, en lo que no existeix Deute públich!

Un régimen igual aplicat á la isla de Creta la llibertaria de la dominació efectiva de la Turquia, mercès á las grans potencias, que volen primer que tot respectar lo «sacroscant» principi de la integritat del imperi otomá.

Desde 1832 jamay ha surgit á Samos un conflicte, y son comers, que es molt próspero, puja á un 11 milions de pessetas.

La isla de Creta may ha sigut independent desde que fou conquistada per Cecili Metelo, fá próximament uns dos mil anys. En la antigüetat no prengué part, ni en las guerras mèdicas, ni en la guerra del Peloponeso. haventse limitat á proporcionar als diversos Estats sos arquers tan famosos.

Desde l' sigle VIII ha sigut ocupada successivament per los sarracens, per los emperadors d' Orient, per los venecians, anant de nou á caure en mans dels turchs en 1669, cual jou no ha pogut sacudir, á pesar de sos heróichs aixecaments de 1821, 1833, 1841, 1858, 1865 y 1878.

Per fortuna seva sembla al fi que ha arribat la hora en que l' antich regne de Minos va á trobar novament una independència que no ha conegut desde fa tants sigles y molt nos alegraríem nosaltres de que aixís fos.

CRÓNICA REGIONAL

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS

del dia 6 de Mars de 1896

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d' observació	BAROMETRE aneroide	GRAU d' humitat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER. particular
9 m. 3 l.	751 751	53 50	2.0	4.9	Ras.	

HORAS d' observació	TEMPERATURAS			VENTS direcció	NUVOLS	
	Maxima	Minim.	Term. tipo		classe	can
9 m. 3 l.	Sol. 26 Sombra 16	4.0	7.0	O.	Cumul. 0.3 Id. 0.4	

A conseqüencia d' un atach serós morí al matí d' ahir á Madrid, sa actual residencia, nostre amic y compatrici l' inginyer civil D. Joseph Amorós y Amill, jermà polítich de nostres també amichs D. Eugeni Rodon Folch catedràtich de física de nostre Institut de 2.ª ensenyansa, y D. Narcís Soler Busquets farmacèutich de nostre ciutat.

Lo Sr. Amorós, que ha mort á una edat relativament jove, era un entusiasta reussench, amant com lo que mes de las glorias y prosperitat de sa patria, al servey de la qual auná tots sos esforços junt ab altres compatricis y alguns que no ho eran, en un período de temps no molt llunyá (en 1895) ab motiu de certa cuestió entre unaltra localitat vehina, lo que li valgué á més de la estima y consideració de sos conciutadans, un acort y comunicació de nostra Corporació Municipal, que l'honrá en extrem y que ell agraíia en tot son just valor.

Nostre malhaurat compatrici tenia en aquesta localitat molts amichs particulars, á mes dels polítichs que coitava entre 'ls de ideas avansadas, per lo qual sa mort inesperada será sens dupte molt y molt sentida per los innombrables amichs.

Nosaltres sentém també tant trista perdua y doném á sa viuda donya Leonor Rodon aixís com á las duas familias nostre pesam mes sentit.

Lo dia d' ahir se pot dir que fou de rigurós hivern, no per la temperatura que regnava sino per lo fort vent ab que 'ns obsequiá durant totas las horas y que seguía com si tal cosa á la nit.

En la sessió d' ans d' ahir lo senyor Alcalde contestant á un senyor regidor, digué que demá—aquest demá volia ser ahir—pagaria una mensualitat als dependents, y efectivament, vingué l' demá (que fou ahir) y de la Depositaria no sortí ni un cuarto pera pagar als empleats.

Ja tant havém parlat d' aquest assumpto que francament sino que respectessim (lo que por ser farém)

tot lo que digueren en la sessió los senyors Vidiella y Dalmau, ja no sabém que dir.

No pagantse perque no s' vol pagar (paraules textuals ditas en sessió pública) tota clase d' arguments que pugnin alegrarse no resultan tant convincents com aquell mer capritxo d' una voluntat que sembla que tot ho pot.

Ahir debutá ab l' ópera «La Africana», en nostre teatre, la companyia que dirigeix lo mestre senyor Su-beyas.

Com en tota nit de debut, tots los artistas se 'ns presentaren insegurs, lo que fa que esperém millor ocasió pera donar nostre judici.

Sí, dirém, no obstant, que fora desitjar en la empresa que cuydés una mica millor del atrezzo, donchs en obras sérias com la que 'ns representarà aquesta companyia no pot dispensarse que ni sisquera 'ls comparsas vesteixin d' una manera convencional y ab «La Africana» d' ahir dominava bastant aquesta nota.

Aquest mati tindrà lloch en la sala de vistas de lo que fou Audiencia de lo Criminal d' aquesta ciutat, l' acte de declaració y classificació dels minyons darrerament sortejats.

Fem present als que 'ls hi assisteixi alguna exempció y que encara no han pogut adquirir tots los documents necessaris pera unirlos al expedient, que al ser preguntats deuen dir la classe d' exempció que 'ls assisteix.

Hem tingut la satisfacció de llegir en l' últim fascicle de la notable *Revista internacional di scienze sociali e discipline ausiliarie* que publica á Roma la Unió católica pels estudis socials, un distingut judici crítich del *Assaig crítich sobre en Ramon Sibiude*, original de Mossen Salvador Bové, premiat en los darrers Jochs Florals de Barcelona y revisat per la Autoritat eclesiástica. Després de fer un rasonat resúmen de la obra y de la filosofia d' en Sibiude, dedica merescuts elogis á Mossen Bové á qui felicitem per aquesta merescuda distinció.

Al mateix temps acompanyém en lo sentiment als que creuen que 'ls llibres de ciencia han d' escriures en castellá para que todo el mundo los entienda. Aquí tenen un exemple de lo contrari; fins á Italia hi ha gent prou enterada que ha estudiat un libre escrit en catalá sense fer escarafalls, ni dir com certa genteta: *¡Lástima que no escriba V. el castellano!*

La secció dramática d' aficionats que actuan en lo teatre de la «Juventud Reusense», aquesta nit tornarà á la sevas tascas posant en escena lo drama catalá «Lo Fratricida».

Acabada la funció y en obsequi al bell sexe la banda de música de la mateixa societat tocará uns quants baillables.

Agrahim á nostre estimat colega «Lo Teatro Regional» de Barcelona, las frasses que en son número d' ahir nos dedica així com lo bon concepte que li tenim merescut.

En la nit d' ahir se feu entrega al consul de Grecia á Barcelona pera que l' fes arribar á las mans del Rey de aquella antiga é histórica nació, lo misatje que per iniciativa de la «Unió Catalanista» s' redactá, ab motiu dels successos de Creta, y qual misatje está sostcrit suposém que per totas las «Associacions Catalanista» y per tots los directors dels periódichs que son portaven de nostras ideas.

En lo moment de fer l' entrega de tan important document los coros «Orfeo Catalá» y «Catalunya nova» dirigits per sos respectius y reputats mestres, En Millet y En Morera, donaren una serenata al Sr. Consul.

Dijous al vespre doná, en lo saló de Cátedras del Ateneo Barcelonés, la anunciada conferencia sobre la insurrecció filipina, don Armand Alvarez de Mesa, persona que ha viscut durant llarga temporada en l' arxipélach.

Comensá l' conferenciant dihen que al esclatar la insurrecció no s' cregué que aquesta adquirís lo vol que més tart prengué, puig donat lo caràcter apátich dels filipins y sa índole pera tot, era d' esperar que no secundarian lo moviment. Tant es així, que fins la primera noticia de la insurrecció causá estranyesa á las autoritats y á tots los que coneixen lo modo de ser d' aquella gent. Respecte á las censuras que s' han dirigit al general Blanco per sa indecisió en los primers moments, digué que aixó depengué en part de que 'l general tenia pera fer cara á la insurrecció tantsols 300 homes, puig los demás eran á Mindanao, censu-

rant l' orador aquest afany de conquista que ha dominat á molts generals, quan lo que sobra pera colonisar es terreno.

A continuació relatá l' conferenciant lo respecte que 'ls indis guardavan al *castila*, explicant que quan los *gobernadorcillos* no entenian las ordres superiors anavan á buscar al rector pera consultarlo, pero que aqueixa sumissió cambia quan á causa de las reformas, en comptes de *gobernadorcillos* se crearen Ajuntaments, y 'ls gobernadors, per la anomenada política d' atracció, donaren mostrats de preferencia als filipins ríchs. Altres motius ajudaren també á cambiar lo caràcter dels fills del arxipélach, entre otras, las malas manyas desplegadas per alguns empleats. De tot aixó resultá que 'ls mestissos feren creure á la majoria que l' dia que 'ls *castilas* desapareixessin sería una ventatja gran pera ells, y com la forsa moral que 'ls mantenía sumisos havia minvat, d' aquí que fiats en las promesas dels mestissos se llensaren molts al camp.

Lo senyor Mesa s' declará contrari á tota mena de reforma administrativa, en sentit liberal ni autonómich, encara que sense citar aquesta paraula, puig considerá als indis com incapassos de governarse á si mateixos. Segons ell, lo més apropiat es fomentar las disposicions del indi creant escolas de comers, d' arts industrials y de bellas arts, pera las que demostren grans condicions, suprimint molts de las carreras que allí s' cursan, puig dels que las estudian sortirán sempre insurrectes. A més d' aixó y avans que aixó s' ha de crear una bona administració.

Després ressenyá l' senyor Alvarez de Mesa la provincia de Cavite, dibent que aquesta sempre s' mostrá desafecta á Espanya. A son judici, d' aquí tres ó quatre mesos la insurrecció estarà vensuda desde l' punt de vista militar, pero no del polítich. La llevor del separatisme queda allí, y si no s' te suficient criteri pera més endevant, lo mal tornarà á renaixer, devent procurarse ans que tot que l' espanyol recobri l' prestigi perdut.

Un problema s' haurá de resoldre pera allavors; l' económich, principalment lo monetari. Més ó menos tart lo mercat de Cuba no oferira las ventatjas que ofereix, y allavors tindran de buscar los fabricants una compensació en lo filipi; pero pera aixó s' ha de resoldre primerament la cuestió dels cambis. Te aquest assumpto tant vital interés pera nostres productors, que extranya l' conferenciant que la Cambra de Comers de Barcelona, l' Foment y otras entitats no reclamin encare ab més insistencia del ministre d' Ultramar que solucioni aquest assumpto. Catalunya ha de mantindre y aumentar lo comers ab Filipinas, y com aquestas no tenen representants en las Corts, haurian los de Catalunya, fins per egoisme, de treballar á favor dels interessos del Arxipélach, puig fa vergonya que en aquest lo comers d' importació y exportació y la alta banca estigan en mans extrangeras.

Seguidament dedicó alguns párrafos á historiar la influencia dels frares á Filipinas. Si alguna de las ordres regilligiosas, exclamá, ha pogut degenerar á causa del medi en que viu, aquest mal se l' combat ab la reforma; no ab la destrucció de sa forsa y de son prestigi. Acabá l' dissertant sa conferencia desitjant que l' mal present sia ocasió del be del pervindre.

Generals aplausos coronaren lo treball del Sr. Alvarez de Mesa, mereixent las alabansas de la concurrencia que assistí á escoltar la lectura de sa interesant conferencia.

Lo Corresponsal de nostre estimat colega «La Renaixensa» de Barcelona, á Fragua, en sa darrera carta escriu, lo que á continuació reproduhim ab gust:

«Han comensat los sermons de Cuaresma á la iglesia de Sant Pere l' P. Francisco Xavier, Guardiá dels Caputxins de Manresa, predicant ab verdadera unció evangélica, lo que fá esperar que 'ls fruyts de la seva paraula serán proa abundants. Lo particular es que parla correctament lo castellá essen francés de nació, per lo qual venen aquí á tom duas observacions: la primera, de que sols las inteligencias cultivadas podén parlar mitjanament altra llengua que no sia la propia, com ho proba l' cas d' aquest relligiós; y segona, que per consegüent es un contrasentit lo predicar en castellá en nostra ciutat, ahont la grán majoria parla en catalá, que es la seva llengua natural, y es ben sabut, y la encíclica *Libertas* ho confirma, que la veu de la Naturallesa es indici de la voluntat de Deu.

Segons nota que se 'ns ha facilitat per la Administració de Consums, lo recaudat ahir per varias especies puja la cantitat de 1308.93 pessetas.

La Lliga de productors de Vilanova y Geltrú s' ha associat també á la dels del Prímpcipat en donar la veu d' alarma al Govern respecte de la famosa base 4.ª de

las tardanement y á corre-cuyta ideadas reformas pera apedassar lo de Cuba; pero será molt probable que tot sia inútil, donada la idiosincrasia de certa gent, y l'estat á que 'ns han conduhit lo *Quixotisme* dels uns y l'*Sancho pansisme* dels altres.

Escriuen de Castelldeus que s'están tent en aquell poble molts preparatius per indicació dels comerciants y tractants en bestiar pera que la fra que 's celebra en los dias 27 y 28 del corrent resulti bona y animada.

S'están preparant quadras pera bestiar mular y paradas pera ls articles de comers, además de las grans facilitats que 's donan al tractants de bestiar, pera la pastura.

Avís general.—Sellos vells.—Fent la compra de sellos vells, ja usats y no usats, pago los d' España, de 5, 6 y 10 rals del any 1850 á 1853, de 2 á 75 pesetas un.—Los de 6 cuartos negres y vermells, igualmente de la época 1850 á 1853, los pago al cent.

Los sellos vells de tots païssos de 1848 fins á 1880 los compro al miller, y l'preu varia segons la regla.

Se troban dits sellos entre las correspondencias de las épocas mes amunt citadas, y pera evitar la pérdida de temps que es necessari pera despegarlos, los compro ab las cartas.

Soch igualment comprador de totas las bonas y bonicas coleccions de sellos diferents.

Lo comprador, *Mr. de Neff*, permeneixerá solament 3 dias á Tarragona, y rebrá ls personas que desitgin vendre, los dias 7, 8 y 9 del present mes de 2 á 5 de la tarde en lo «Gran Hotel de París» en la Rambla de Sant Carlos. Lo comprador va al domicili dels que ho vulguin.

SECCIO EXTRANJERA

Alguns importants individuos del Parlament ingles, pertencients á la fracció lliberal, han telegrafiat al rey Jordi I expressantli sa admiració y simpatía á Grecia y felicitantlo per la actitud de la nació.

Lo temporal que regnava en l'Oceá y en lo canal de la Mancha s'estengué dijous sobre París que per sa posició geográfica se troba obert á tots los vents menos els del Sur.

L'huracá durá tota la nit del dimars y del dimecres. Alcanzá una estremada violencia. Una ploja horrosa caigué per la tarde sobre la capital fent intranzitables los boulevards y la Plassa de la Opera en los quals se trobavan encara escampadas grans quantitats de «comfettis» que no havían pogut ser retiradas per lo servey de llimpiessa.

Moltas fumeras caygueren sobre las aceras dels carrers sens ocasionar afortunadament desgracias personals.

Los temporals han sigut generals en tota la nació y en especial en los ports del canal de la Mancha en lo qual segons los telegramas de Calais y de Boulogne hi ha h'gut varis sinistres marítims ocasionant numerosas victimas.

La premsa inglesa diu que Grecia comunicará lo dilluns sa contestació á la nota de las potencias, la que será negativa.

Los ministros grechs se disposan pera sortir de Atenas en previsió d'un bloqueig.

Se reben noticias de Albania que creix la angunia. Ls vehins de El Bassan se negan á marxar á la frontera pera combatre contra ls grechs.

Los albaneses demanan que se 'ls hi concedeixi organizació autónoma, reunint los tres vilayets ó provincias actuals en un sol.

Los embaxadors de Rusia y Austria Hungría á Constantinopla, fan gestions pera que 'ls albaneses desisteixin d'aquest projecte.

Telegrafian de Constantinopla que continuan los preparatius militars á Andrinopolis, ahont se troba lo cuartel general del segon cos d'exército.

Lo mariscal Edhem-pacha comandant en gefe del exercit d'operacions sortí pera Sálonica ahont se troba concentrat un numerós contingent de tropas escullidas.

Cuatre regiments de caballeria, dotze baterias d'artilleria y numerosas forsas d'infanteria se troban concentradas á Ellassona.

Las forsas navals que 's troban á Salonica aumentan cada dia.

Lo total de forsas turcas en la frontera grega comprén 25 batallons de nizams, 27 batallons de redifs, 22 baterias d'artilleria, 20 escuadrons de caballeria y una companyia de telegrafistas.

Los diaris rusos y especialment lo «Nomosti» exhortan al poble grech á suportá ab valentia la prova actual en espera d'un major porvenir. Expressa l' citat diari, la convicció de que Grecia cedirá inevitablement devant la voluntat de Europa, que podrá d'aquesta manera arreglar pacificament la situació.

En cambi tem, lo citat colega, que la península balkanica sia dins de poch temps teatre de perillous aconteixaments, per lo qual alaba y aproba la conducta actual dels gabinets de Sofia y B.lgrado, fraternisant ara pera esser mes forts després devant las eventualitats que puguin succehir.

Segueixen las negociacions entre las potencias y la Porta sobre 'l nombrament del governador de Creta.

La Porta insisteix en que aquest governador sia subdit turch.

La cuestió de la retirada general de las tropas turcas de Creta será arreglada per un conveni especial entre las potencias y la Porta.

Lo rey Jordi ha anat á Tessalia á passar revista de las tropas.

L'«Eclair» ha rebut de son corresponsal especial lo següent telégrama de la Canea:

La noticia de la substitució del comodoro grech Reineck pel capitá Sakturis es objecte aquí de molts comentaris; lo nou comandant en jefe de la escuadra grega es considerat com un oficial molt enérgich. Lo comodoro Reineck ha caygut en desgracia per haverse mostrat massa complascent ab los estrangers.

Los oficiales de las escuadras no amagan son descontent per la mida presa pel govern grech. Temen que 'l nou comandant provoqui aviat accidents de gravetat. Lo capitá Sakturis ha arribat ja aquí y ha pres posesió del mando de la escuadra.

SECCIO OFICIAL

Empresa Hidrofórica

Segons acort de la Junta General de Srs. Accionistas celebrada lo dia 28 del passat Febrer, lo próxim diumenge, dia 14 del corrent, de 9 á 12 del matí, en lo local de la Societat carrer Sant Jaume, número 24, principal, comensará lo pago del reparto de beneficis del exercici de 1896, y seguirá després los dias 15 y 16 de 12 á 1 de la tarde.

Reus 7 de Mars de 1897.—Lo Secretari, Francisco Benavent.

Registre civil

dels dias 4 y 5 de Mars de 1897

Naixements

Joseph Casanovas Salvadó, de Anton y Ramona.—Anton Solá Palau, de Fernando y Maria.—Pere Besora Santacana, de Pere y Maria.—Jovita Freixa Zamora, de Joan y Jovita.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Joan Rebull Torroja, 9 mesos Presó 32.—Josepha Miret Calbó, 75 anys, Hòspital 11.—Sofia Ferré Mallorquí, 58 anys, S. Benet 24.—Teresa Durán Freixa, 62 anys, Galera 13.

Matadero Públich

Bestiars sacrificats pera 'l consum en lo dia d'ahir

Classe	Nº	Kilos. Grams	Satisfet Pts. Cts.
Bous	2	420'400	84'08
Badellas	1	136'600	27'32
Bens	62	893'600	178'72
Cabrits	3	11'200	2'24
Tecinos	19	1303'	286'66
			579'02
Desputllas de bestiar de llana y pel			23'38
Total adeudo			602'40

SECCIO RELIGIOSA

Sant d'any.—Sant Tomás.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de S. Joan Batista (Providencia)

Continua 'l Mes de Sant Joseph, quals exercicis se celebrarán durant la Missa de las 8.

Parroquia de la Purissima Sanch
Continúa lo mes de Sant Joseph que 's diu tots los dias de feyna á dos cuarts de 8 y á las 8 en los festius, durant la santa missa.
Sant de demá.—Sant Joan.

SECCIO COMERCIAL

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 5

De Valencia en un dia vapor «Cervantes» de 412 ts.. ab efectes consignat á Joseph M. Ricomá.

Despatxadas

Pera Barcelona vapor «Cervantes», ab efectes.
Pera Valencia, llaut «Josefina», ab fusta.

Nota de las operaciones de Bolsa que 'ns ha facilitat l'agent D. Joaquim Sociats representant en aquesta plassa de la casa de Barcelona J. Marsans Rof.

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	63'07	Fransas	17'10
Exterior	75'37	Orenses	
Amortizable	75'62	Cubas 1886	92'
Aduanas	93'50	Cubas 1890	78'50
Norts	24'10	Obs. 6 0/0 Fransa	92'50
Exterior París	58'81	Obs. 3 0/0 »	51'62
París	27'70	Londres	32'13

Cambis corrents en lo dia d'ahir en aquesta plassa facilitats per vs corredors de comers D. Joan Vil·lès, D. Joan Llauradó Prats y D. Joan Vallduví.

Londres	90	d'f.	00'00	diner	8 d'v.	00'00
París	8	d'v.	00'00		Marsella	00'00
VALORS LOCALS		DINER PAPER.		OPER.		

ACCIONS		0/10	0/10	0/10
Gas Rensense.			850	
Industrial Harinera.			600	
Banch de Reus.			500	
Manufacturera de Algodon.	75		100	
C. Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.			415	

TELEGRAMAS

Madrid 6.

Regna gran pánich en las bolsas per l'actitud de Grecia rebutjant la nota de las potencias. Los acorassats grechs férense á la mar ab rumbo desconegut portant instruccions secretas.

—S'ha desmentit l'aixecament de partidas carlistas en la provincia de Valencia.

—Lo general Lachambre ha fraccionat sas forsas pera atacar á Salitran.

—Se troban preparadas las tropas á Valencia pera un cas necessari.

—Arribá lo general Weyler á la Habana.

—S'ha confirmat que 'ls rebeldes de Pinar del Rio retxassan las negociacions de pau.

En lo missatge del nou president dels Estats Units Mackinley s'ocupa preferentment en los assumptos interiors y molt poch en los exteriors. Respecte á Cuba manifestá que seguirá una actitud espectant. Desitja fomentar las bonas relacions ab totas las potencias.

—Comunican de Filipinas que 'l coronel Arizon prengué las trinxeras que ocupavan los insurrectes á Binavista causantoshi 10 morts y prenentoshi molts municions; los tagelos fugiren á la desbandada.

Han circulat rumors d'un important combat llurat á Cuba contra las partidas de Calixto Garcia.

—Lo Govern se troba satisfet del discurs de Mackinley per regnar en éll silenci absolut respecte á la cuestió de Cuba.

Diversions públicas

Teatre Fortuny

Gran Companyia d'opera italiana dirigida per lo mestre D. Modesto Subuyetas Bach.

Funció pera avny.—2.º d'abono.—La aplaudida ópera en quatre actes del immortal mestre Donizzetti, LA FAVORITA.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

GUIA DEL PASSATJER

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS

De Reus á Barcelona
 5'04 m. correo (Per Vilanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
 8'56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissabtes, (per Vilanova).
 12'11 t. mercancías, segunda y tercera.
 1'57 t. correo (per Vilanova.)

De Barcelona á Reus
 5'25 m. (per Vilafranca).
 9'46 m. (per Vilanova).
 15'8 t. per id.
 7'39 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes)

De Reus á Mora
 9'33 m. — 1'04 t. — 3'10 t. — 7'19 y 9'57 nit.

De Mora á Reus
 4'21 m. — 8'00 m. — 12'08 t. — 6'04 t. — 7'36 n.

De Reus á Tarragona
 8'30 m. — 9'47 m. — 2 t. — 7'04 t.

De Tarragona á Reus
 7'30 m. — 12'25 t. — 4'30 t. — 8'20 n.

De Reus á Lleyda
 8'10 m. — 5'28 t.

De Lleyda á Reus
 5'50 m. — 3'50 t.

De Reus á Vimbodí
 7'28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Vimbodí á Reus
 9'58 m. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Tarragona á Valencia
 9'30 m. y 11'30 n.

De Valencia á Tarragona
 11' m. y 6'30 t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona,	8'30 m.
De Barcelona (per Tarragona)	8'30 m.
De id. directe	10'30 t.
De id. id.	1'30 t.

De id. ab la correspondencia extranjera
 (per Picamoixons y descendit de Lleyda) 7'30 n.
 De Madrid y Zaragoza 2'30 t.
 De Lleyda y Huesca 7'30 n.
 NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona lo 7 y 21 de Noviembre y 15 y 19 de Diciembre del corrent any. Los de Cuba surten d' aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.
 Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropas de reforç á Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Pera Barcelona á las 5'00 m.
 Pera id. á las 2'00 t.
 Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m.
 Pera id. id. id. (per idem) á las 2'00 t.
 Pera Tarragona, directe á las 7'00 n.
 Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y sas líneas á las 8'00 m.

Pera Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura á las 1'00 t.

Los pobles servits per peatons á las 9'00 m.
 NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que 's deposita en los buxons després de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Ferrocarril económic de Reus á Salou

Servey de trens que regirá desde 'l dia 1 de Octubre de 1896.

Sortidas de Reus: 4'10, 9'06 mati; 2'32 y 5'43 tarde.
 Sortidas de Salou: 4'56, 10'46 mati; 5'10 tarde y 7 nit.

Las horas se regeixen per lo meridià de Madrid.

Diposit de pianos de Coll y Garriga

PIANOS

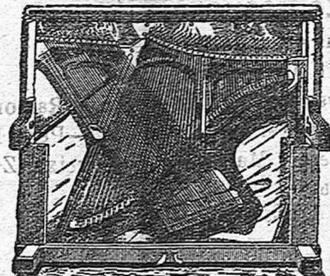
á cordas creuhadas ab march de ferro y claviller de metall nikelat á 150 duros.

Diferents

MODELS

de construcció moderna

y forma elegant

Interior del piano

VILLARROEL, núm. 1, pral. Cantonada ronda Sant Antoni.—BARCELONA

PURIFIQUE Vd

EL AIRE QUEMANDO PAPEL DE ARMENIA
 El mejor de los DESINFECTANTES

En interés de los enfermos y personas que les cuidan, los médicos recomiendan purificar el aire quemando PAPEL DE ARMENIA
 Venta: Farmacias, Droguerías y Perfumerías
 POR MAYOR: CEBRIAN Y C. — BARCELONA

LOSOMATENT

Diari regionalista d' avisos y noticias

Preus de subscripció

En Reus, un mes.
 En provincias trimestre
 Extranjer y Ultramar
 Anuncio, á preus convencionales.

Pessetas	1
"	3'50
"	7

Punts de subscripció

En la Administració d' aquest diari y en las principals librerías d' aquesta ciutat y de fora.
 En Barcelona, Litografía Mallofré, plassa Sant Jaume, 3.
 No 's retornan los originals encara que no 's publiquin.